

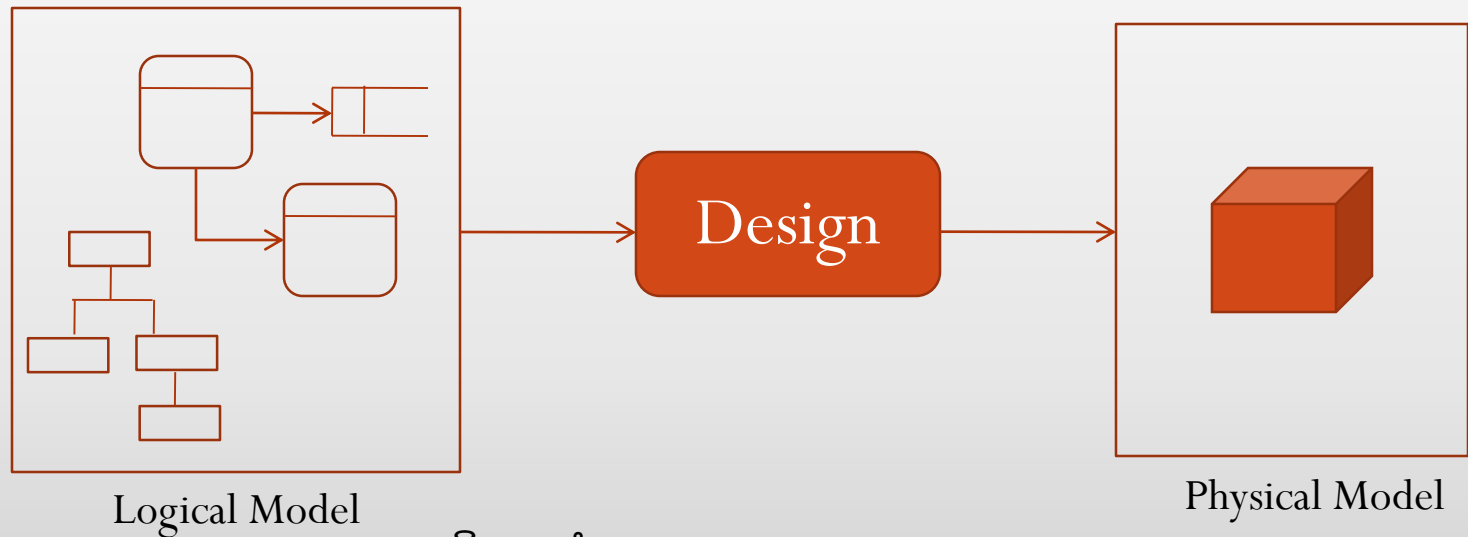
System Analysis and Design

ໂດຍ: ອຈ ສິມມິດ ທຸມມາລີ

ໄລຍະທີ່ 3 ການອອກແບບ

ບົດທີ 7 ການອອກແບບລະບົບ: ຕອນທີ 1
(System Design: Part 1)

ການອອກແບບລະບົບ

ກິດຈະກຳ:

1. ທາງເລືອກໃນການຈັດຫາລະບົບ
2. ການອອກແບບສະຖາປັດຍະກຳລະບົບ
3. ການອອກແບບ Output
4. ການອອກແບບຖານຂໍ້ມູນ

ທາງເລືອກໃນການພັດທະນາໂປຣແກຣມ

ທາງເລືອກໃນການພັດທະນາໂປຣແກຣມສາມາດເລືອກ
ວິທີທີ່ເໝາະສົມຕາມຄວາມຕ້ອງການ ໂດຍມີທາງເລືອກດັ່ງນີ້:

- ການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂຶ້ນມາເອງ.
- ການຊື້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບມາໃຊ້
- ການຈ້າງບໍລິສັດພັດທະນາລະບົບ

ການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂຶ້ນມາເອງ

ການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂຶ້ນມາເອງ ສະແດງວ່າໃນອົງກອນນັ້ນຕ້ອງມີໜ່ວຍງານພັດທະນາລະ ບົບຂ່າວສານຂໍ້ມູນຄອຍບໍລິການ ແລະ ພັດທະນາລະບົບຂ່າວສານຂໍ້ມູນໃຫ້ລະບົບຕ່າງໆຂອງອົງ ກອນ, ການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂຶ້ນມາເອງນີ້ຫາກເປັນບໍລິສັດຂະໜາດນ້ອຍບໍ່ມີຄວາມສະຫຼັບ ຊັບຊ້ອນຫຼາຍ ກໍສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ໂດຍນັກຂຽນໂປຣແກຣມພຽງຄົນດຽວ ຫຼື ບໍ່ຫຼາຍເທົ່າໃດກໍໄດ້, ແຕ່ຖ້າເປັນບໍລິສັດຂະໜາດໃຫຍ່ອາດຈະຕ້ອງມີໜ່ວຍງານພັດທະນາລະບົບຂ່າວສານຂໍ້ມູນທີ່ປະກອບ ດ້ວຍບຸກຄະລາກອນຂ່າວສານ ເຊັ່ນ : ຜູ້ຈັດການສູນຄອມພິວເຕີ, ນັກວິເຄາະລະບົບ, ນັກຂຽນໂປຣ ແກຣມ ແລະ ອື່ນໆ.

ຈຸດດີ

- ໂປຣແກຣມທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນມາສາມາດຕອບ ສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ໃຊ້ ເນື່ອງຈາກມີໜ່ວຍງານທີ່ຄອຍບໍລິການພັດທະນາລະບົບໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານຕ່າງໆພາຍໃນ ອົງກອນຕາມທີ່ຕ້ອງການ, ດັ່ງນັ້ນບໍ່ຕ້ອງກັງວົນເລື່ອງການປ່ຽນແປງທີ່ຕ້ອງ ເສຍຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍ ແລະ ເວລາ.
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນອຸປະກອນ Hardware ໜ້ອຍກວ່າ ເນື່ອງຈາກພາຍໃນອົງກອນ ສາມາດ ຊອກຫາເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັບໂປຣແກຣມທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນມາໃໝ່ໄດ້ ໂດຍທີ່ Hardware ທີ່ຈະຕ້ອງ ຊື້ມາໃໝ່ບໍ່ຈຳ ເປັນຕ້ອງຂຶ້ນກັບ Software ທີ່ພັດທະນາ ຂຶ້ນມາໃໝ່.
- ພະນັກງານ ຫຼື ຜູ້ໃຊ້ວຽກຈະມີຄວາມຄຸ້ນເຄີຍ ແລະ ບໍ່ກັງວົນເລື່ອງການຂັດແຍ່ງກັບ ລະບົບເດີມ; ໝາຍຄວາມວ່າຖ້າມີຄວາມຜິດພາດຈາກການດຳເນີນການກໍສາມາດເອີ້ນ ໃຊ້ໜ່ວຍງານຂອງຕົນເພື່ອແກ້ໄຂໄດ້ທັນເວລາ.

ຈຸດອ່ອນ

- ໜ່ວຍງານລະບົບຂ່າວສານຕ້ອງມີຄວາມພ້ອມດ້ານບຸກຄະລາກອນ, ອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງສິ້ນເປືອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານການຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດພຽງພໍໃນການຮ່ວມພັດທະນາລະບົບກັບທິມງານ
- ເອກະສານປະກອບໂປຣແກຣມ ແລະ Diagram ຕ່າງໆອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ
- ບໍ່ເໝາະສົມກັບລະບົບງານທີ່ມີຄວາມສັບຊ້ອນສູງເນື່ອງຈາກທິມງານໃນອົງກອນມີປະສົບປະການ ແລະ ຄວາມສຳນານໜ້ອຍ.

ການຊື້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບມາໃຊ້

ການຊື້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບມາໃຊ້ນີ້ ມີ 2 ແນວທາງ ຄື

- ການຊື້ໂປຣແກຣມສາເລັດຮູບທັງຊຸດ
- ໂປຣແກຣມສາເລັດຮູບທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່

ການຊື້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບທັງຊຸດ

ສ່ວນຫຼາຍເປັນລະບົບໂປຣແກຣມຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຢູ່ຕາມ
ຕະຫຼາດທີ່ມີລັກສະນະການດໍາເນີນທຸລະກິດທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ເຊັ່ນ: ລະບົບ
ບັນຊີ, ລະບົບການຂາຍສິນຄ້າເປັນຕົ້ນ. ໂປຣແກຣມດັ່ງກ່າວລາຄາ
ຈະບໍ່ແພງຊ່ວຍໃຫ້ການຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການພັດທະນາໄດ້ຫຼາຍ, ເຖິງ
ຢ່າງໃດກໍຕາມໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບຊະນິດນີ້ກໍມີຂໍ້ຈຳກັດໂດຍຜູ້ໃຊ້
ວຽກຈະຕ້ອງໄດ້ປັບຂະບວນການເຮັດວຽກຂອງຕົນໃຫ້ເຂົ້າກັບລະບົບ
ໂປຣແກຣມທີ່ມີຢູ່, ສ່ວນໃນການຕິດຕັ້ງໂປຣແກຣມຜູ້ໃຊ້ວຽກສາມາດ
ຕິດຕັ້ງດ້ວຍຕົນເອງໂດຍບໍ່ ຈຳເປັນຕ້ອງມີຄ່າບໍລິການຈາກຜູ້ຂາຍ.

ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່

ອາດເປັນໂປຣແກຣມມາຈາກຕ່າງປະເທດ ຫຼື ມີບໍລິສັດພັດທະນາຂຶ້ນມາ ເພື່ອປະກອບທຸລະກິດ ໂດຍສະເພາະເປັນໂປຣແກຣມທີ່ມີລາຄາແພງ ກວ່າ ແບບທຳອິດເປັນລະບົບໃຫຍ່ເຊິ່ງອາດ ປະກອບດ້ວຍລະບົບຍ່ອຍຕ່າງໆຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ຖ້າຕ້ອງການຊື້ ໂປຣແກຣມປະເພດນີ້ ແລະ ຕ້ອງການນຳໂປຣແກຣມໄປພັດທະນາຕໍ່ ຫຼື ດັດແປງດ້ວຍນັກຂຽນໂປຣ ແກຣມພາຍໃນບໍລິສັດ ເອງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມ, ເຊິ່ງບໍລິສັດອາດຈະໃຫ້ຊຸດຄຳສັ່ງ (Source Code) ບາງສ່ວນ, ພຶດ ຈະນານຸກົມຂໍ້ມູນ (Data Dictionary) ແລະ ວິທີການຕ່າງໆ ໃນການຈັດການ ກັບຂໍ້ມູນໃນລະບົບລວມທັງລະບົບຄວາມປອດໄພຕ່າງໆເປັນຕົ້ນພ້ອມທັງໃຫ້ຄຳປຶກສາຕ່າງໆເຊິ່ງ ໃນປັດຈຸບັນນີ້ເປັນວິທີທີ່ນິຍົມໃຊ້ກັນຫຼາຍສົມຄວນເນື່ອງຈາກເປັນລະບົບທີ່ຂ້ອນຂ້າງສົມບູນ ໃນ ຕົວ, ເປັນທີ່ຍອມຮັບ, ໜ້າເຊື່ອຖືຈາກບໍລິສັດຕົວແທນ ແລະ ການບໍລິການຫຼັງ ການຂາຍ.

ຈຸດດີ

- ສາມາດນຳໂປຣແກຣມມາໃຊ້ໄດ້ທັນທີ
- ໂປຣແກຣມມີມາດຕະຖານ ແລະ ມີເອກະສານປະກອບການໃຊ້ງານຢ່າງຄົບຖ້ວນ
- ຫາກໂປຣແກຣມມີການປັບປຸງກໍສາມາດຕິດຕໍ່ກັບຕົວແທນຈຳໜ່າຍເພື່ອທຳການປັບປຸງໄດ້ໂດຍບໍ່ເສັຍເງິນ ຫຼື ເສັຍໜ້ອຍ
- ໄດ້ຮັບການບໍລິການ ແລະ ຄຳປຶກສາຈາກບໍລິສັດຈຳໜ່າຍ

ຈຸດອ່ອນ

- ໂປຣແກຣມອາດຈະບໍ່ກົງກັບລະບົບງານ
- ການເລືອກຊື້ໃຫ້ໄດ້ໂປຣແກຣມທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາຢ່າງລະມັດລະວັງ
- ຖ້າເປັນໂປຣແກຣມຂະໜາດໃຫຍ່ມັກມີລາຄາສູງ
- ຕ້ອງໄດ້ມີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ໃຊ້
- ຖ້າລະບົບມີບັນຫາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປຶກສານຳຜູ້ຈຳໜ່າຍເທົ່ານັ້ນ

ການຈ້າງບໍລິສັດພັດທະນາລະບົບ

ການຈ້າງບໍລິສັດພັດທະນາລະບົບຈະມີນັກວິເຄາະລະບົບຈາກບໍລິສັດມາຮ່ວມການສຶກສາລະບົບ ກັບໜ່ວຍງານຂອງຜູ້ວ່າຈ້າງ ແລະ ມີການຕົກລົງໃນໂຄງການວ່າມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການພັດທະນາ ທັງໝົດເທົ່າໃດ, ເຊິ່ງອາດມີການປະເມີນລາຄາຢ່າງຄັກແນ່ໃນປັດຈຸບັນໜ່ວຍງານຂອງລັດມັກຈ້າງບໍລິສັດພັດທະນາລະບົບຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງອາດຈະເປັນການສ້າງທັງລະບົບບໍ່ວ່າຈະເປັນເລື່ອງຂອງ Hardware, Software ແລະ ການບໍລິການຫຼັງການຂາຍ. ດັ່ງນັ້ນຄວນມີການພິຈາລະນາບໍລິສັດທີ່ ຮັບພັດທະນາເປັນອັນດັບໜຶ່ງວ່າເປັນບໍລິສັດທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ຫຼື ບໍ່, ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານໃດແດ່ເພາະວ່າຖ້າບໍລິສັດນີ້ປົດກົດຈະການລະບົບທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນມາອາດຈະ ໃຊ້ວຽກຕໍ່ໄປບໍ່ໄດ້ເພາະໄດ້ອາໄສບໍລິສັດພັດທະນາລະບົບຕະຫຼອດເວລາ. ນອກຈາກນີ້ຄວນ ຄໍານຶງເຖິງ ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງລະບົບທີ່ຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຢ່າງຄົບຖ້ວນ ຫຼື ບໍ່.

ຈຸດດີ

- ເໝາະກັບອົງກອນທີ່ບໍ່ມີຄວາມພ້ອມໃນການພັດທະນາໂປຣແກຣມຂຶ້ນມາໃຊ້ເອງໂດຍອົງກອນບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງລົງທຶນເອງທາງດ້ານສັບພະຍາກອນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໂດຍປ່ອຍໃຫ້ບໍລິສັດເປັນຜູ້ຈັດການເອງ.
- ໜ່ວຍງານໄດ້ໃຊ້ລະບົບທີ່ທັນສະໄໝ
- ໄດ້ລະບົບກົງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງອົງກອນ
- ສາມາດຄວບຄຸມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໄດ້
- ເອກະສານທີ່ກ່ຽວກັບລະບົບມີຄົບຖ້ວນ

ຈຸດອ່ອນ

- ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ
- ການໃຫ້ຂໍ້ມູນໄປພັດທະນາລະບົບອາດຈະເສັຍຄວາມລັບ
- ອົງກອນຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນກັບບໍລິສັດຜູ້ພັດທະນາລະບົບເພື່ອດູແລລະບົບ

ສະຫຼຸບການຄັດເລືອກກົນລະຍຸດການຈັດຫາລະບົບຕາມປະເດັນຕ່າງໆ

ປະເດັນ	ພັດທະນາເອງ	ຊື້ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບ	ຈ້າງບໍລິສັດມາພັດທະນາ
ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານທຸລະກິດ	ຮູບແບບທຸລະກິດມີລັກສະນະສະເພາະ ຫຼື ເປັນກໍລະນີແບບພິເສດ	ຮູບແບບທຸລະກິດເປັນໄປໃນລັກສະນະແບບທົ່ວໆໄປ	ລະບົບທີ່ຈະ Outsource ບໍ່ແມ່ນຄວາມສາມາດຫຼັກຂອງອົງກອນ
ປະສົບການຂອງຄົນໃນອົງກອນ	ມີປະສົບປະການທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ເຂົ້າໃຈຟັງຊັນທາງດ້ານທຸລະກິດຂອງອົງກອນເປັນຢ່າງດີ	ມີປະສົບປະການກ່ຽວກັບຟັງຊັນທາງທຸລະກິດຂອງອົງກອນ	ບໍ່ມີປະສົບທັງທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ຟັງຊັນທາງທຸລະກິດຂອງອົງກອນ
ທັກສະດ້ານໂຄງການ	ມີຄວາມປະສົງທີ່ຈະສ້າງລະບົບດ້ວຍທັກສະຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານພາຍໃນອົງກອນ	ທັກສະບໍ່ເປັນປະເດັນຫຼັກ ຫຼື ບໍ່ແມ່ນກົນລະຍຸດຂອງບໍລິສັດ	ການ Outsource ຈັດເປັນການຕັດສິນໃຈທາງກົນລະຍຸດ
ການບໍລິຫານໂຄງການ	ມີຜູ້ຈັດການໂຄງການທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານສູງ	ມີຜູ້ຈັດການໂຄງການທີ່ສາມາດປະສານງານກັບຜູ້ຂາຍຊອບແວ	ມີຜູ້ຈັດການໂຄງການທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານສູງໃນການກຳນົດຂອບເຂດວຽກທີ່ຈະ Outsource ໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ
ຂອບເຂດເວລາ	ຂອບເຂດເວລາມີຄວາມຍືດຍຸ່ນ	ຂອບເຂດເວລາຂ້ອນຂ້າງສັ້ນ	ຂອບເຂດເວລາສັ້ນ ຫຼື ມີຄວາມຍືດຍຸ່ນ

ແນວທາງໃນການຄັດເລືອກຜູ້ຂາຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ

- ຖ້າວ່າເລືອກວິທີພັດທະນາລະບົບຂຶ້ນມາໃຊ້ເອງ, ຈະຕ້ອງມີເຄື່ອງມື ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຫຍັງແດ່ທີ່ຕ້ອງນຳມາໃຊ້.
- ຊອບແວສຳເລັດຮູບຂອງຜູ້ຂາຍລາຍໃດທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງ ຂະບວນການທຸລະກິດຂອງອົງກອນ.
- ຖ້າເລືອກວິທີຈ້າງບໍລິສັດມາພັດທະນາ, ຈະມີຜູ້ໃຫ້ບໍລິການລາຍໃດ ທີ່ມີຄວາມສາມາດໃນການສ້າງລະບົບໃຫ້ເຮົາໄດ້.

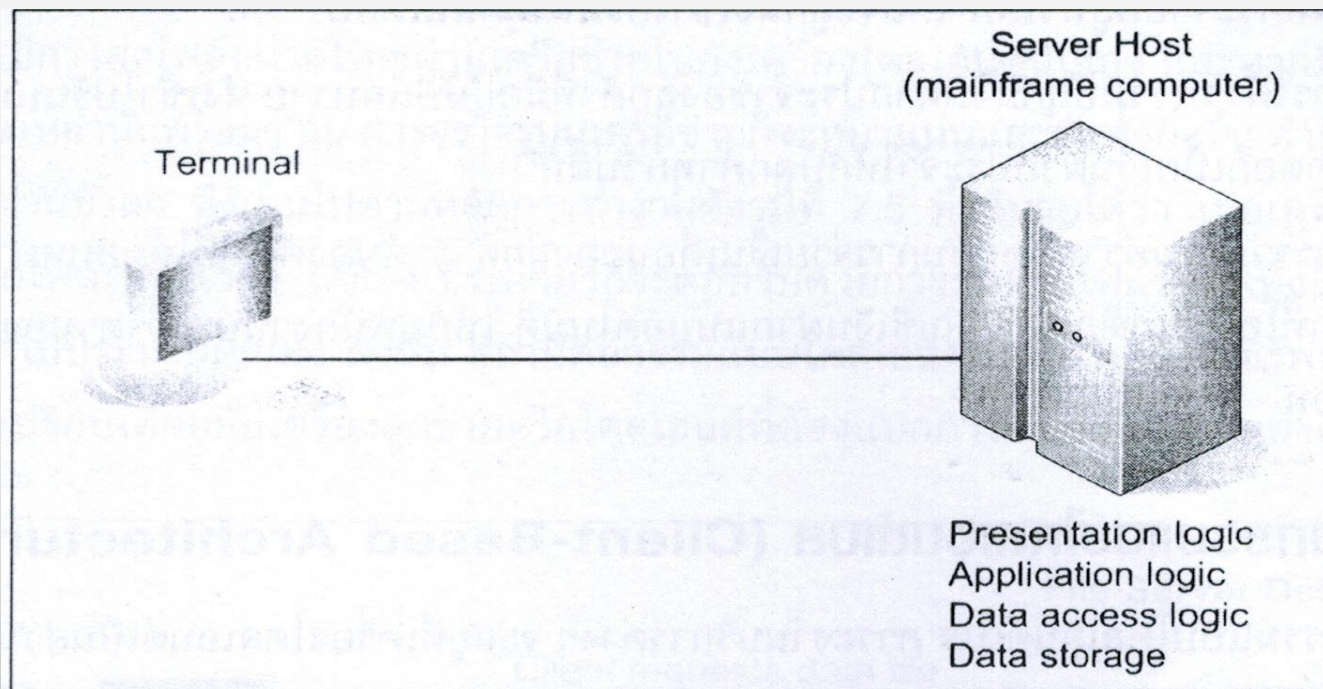
ການອອກແບບສະຖາປັດຍະກຳລະບົບ (Architecture Design)

ການອອກແບບສະຖາປັດຍະກຳລະບົບເປັນການອອກແບບທາງສະພາບແວດລ້ອມທາງເຕັກນິກຂອງລະບົບໃໝ່ໂດຍສະພາບແວດລ້ອມນີ້ຈະປະກອບດ້ວຍ ການວາງແຜນກ່ຽວກັບ Hardware, Software, ລະບົບສື່ສານ ແລະ ຄວາມປອດໄພເພື່ອສະໜັບສະໜູນລະບົບເຊັ່ນ: ແບບລວມສູນ, File Server, Client Server ເປັນຕົ້ນ.

ສຳລັບການອອກແບບສະຖາປັດຍະກຳລະບົບໃນທີ່ນີ້ປະກອບດ້ວຍ:

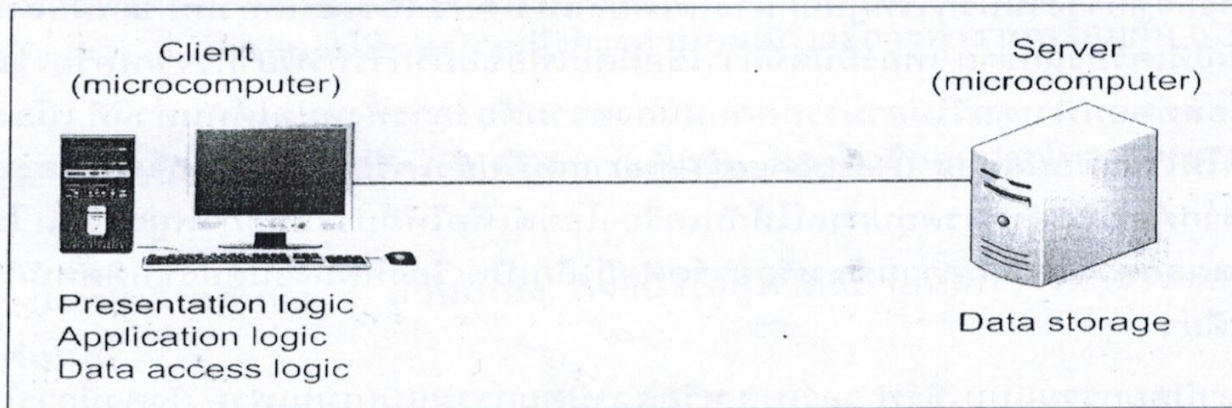
1. ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Server-Based
2. ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Client-Based
3. ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Client-Server

ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Server-Based

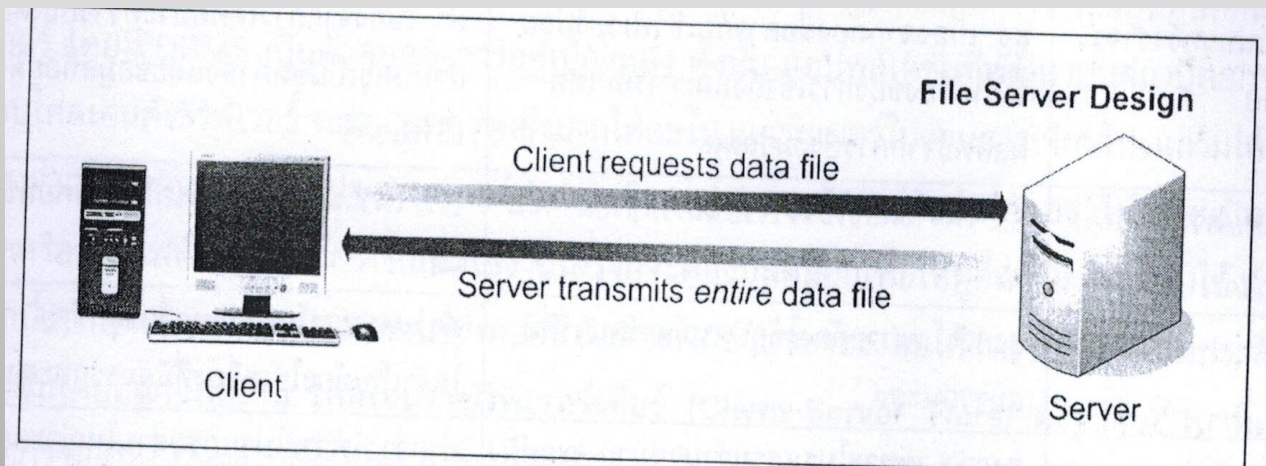

ການປະມວນຜົນທຸກຢ່າງເກີດຂຶ້ນທີ່ Server, ສຳລັບ Terminal
ມີແຕ່ແປ້ນພິມ ແລະ ບ່ອນສະແດງຜົນເທົ່ານັ້ນ

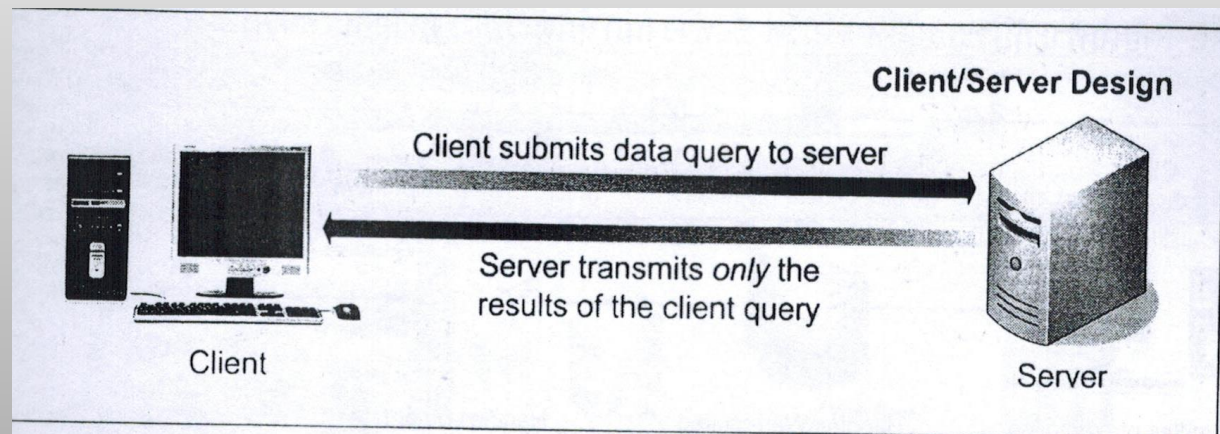
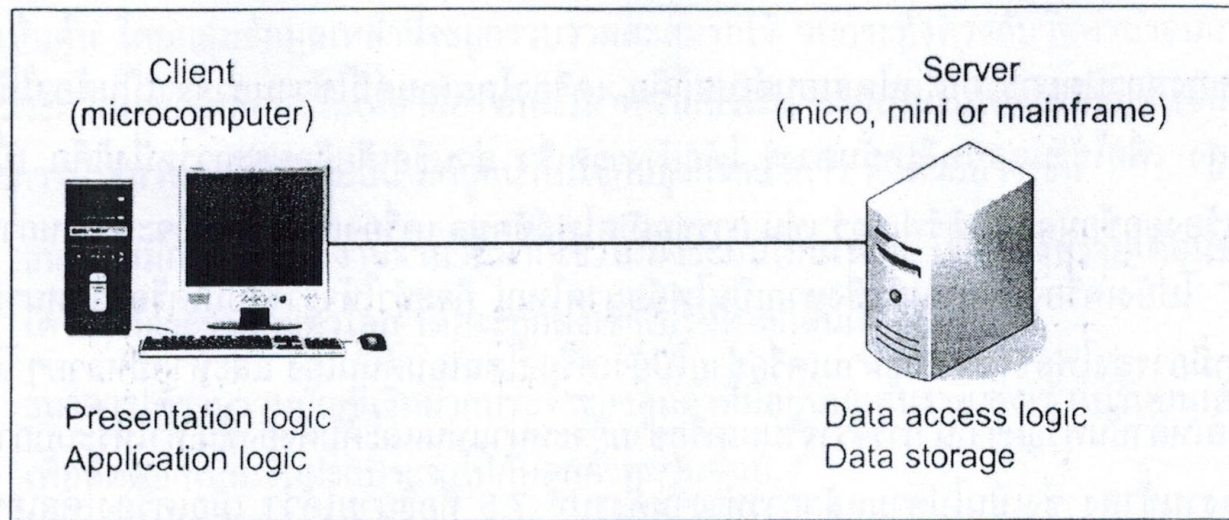
ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Client-Based

ການປະມວນຜົນທຸກຢ່າງເກີດຂຶ້ນທີ່ Client, ສຳລັບ Server ມີພຽງຈັດເກັບຂໍ້ມູນເທົ່ານັ້ນ

ສະຖາປັດຍະກຳແບບ Client-Server

ການວາງແຜນດ້ານຄວາມປອດໄພໃຫ້ກັບລະບົບ

- ຄວາມປອດໄພພາຍນອກ (External Security)
- ການຄວບຄຸມຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສິດເຂົ້າມາລະບົບ (Unauthorized Accesss)
- ການໃຊ້ລະຫັດຜ່ານ ແລະ ລະບົບສະແດງຕົວຕົນ (Password and ID Systems ທີ່ Biometrics)
- ການປ້ອງກັນໄວຣັດ (Guarding Against Viruses)

ຄວາມປອດໄພພາຍນອກ (External Security)

ເປັນການປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພຂອງສັບສິນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຄົນ
ອື່ນມາລັກເອົາໄປ ຫຼື ທຳລາຍ ເຊັ່ນ ເວລາຕິດຕັ້ງອຸປະກອນກໍຕ້ອງມີ
ການຢຶດຕິອຸປະກອນດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການ
ເຄື່ອນຍ້າຍອຸປະກອນເລົ່ານັ້ນໄດ້ ພ້ອມທັງມີລະບົບສຳຮອງຂໍ້ມູນທີ່
ດີ

ການຄວບຄຸມຜູ້ທີ່ບໍ່ມີສິດເຂົ້າມາລະບົບ (Unauthorized Access)

ເປັນການກຳນົດສິດທິການໃຊ້ງານຂອງຜູ້ໃຊ້ເຊັ່ນ: ຜູ້ໃຊ້ບາງ
ກຸ່ມມີສິດທິເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ, ແຕ່ບໍ່ມີສິດທິໃນການດັດແກ້ຂໍ້ມູນ
ເປັນຕົ້ນ, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຈຶ່ງມີການຕິດຕັ້ງໂປຣແກຣມ Firewall ເພື່ອ
ເປັນກຳແພງບໍ່ໃຫ້ຜູ້ໃຊ້ທີ່ບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ຫຼື
Hacker ເຂົ້າມາລົບກວນ, ນອກຈາກນີ້ການໃຊ້ເທັກນິກການເຂົ້າ
ລະຫັດກໍເປັນວິທີໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ບໍ່ຫວັງດີທີ່ເຂົ້າມາ Hack ຂໍ້ມູນ
ໄປບໍ່ສາມາດເປີດເບິ່ງໄດ້.

ການໃຊ້ລະຫັດຜ່ານ ແລະ ລະບົບສະແດງຕົວຕົນ (Password and ID Systems ທີ່ Biometrics)

ຖ້າລະບົບຕ້ອງການຄວາມປອດໄພເປັນພິເສດ,
ນອກຈາກໃຊ້ລະຫັດຜ່ານແລ້ວ, ຍັງອາດຈະຕ້ອງໃຊ້ ເທັກ
ໂນໂລຊີ Biometrics , ເຊິ່ງເທັກໂນໂລຊີດັ່ງກ່າວຕ້ອງໃຊ້
ຫຼັກການຂອງຄຸນສົມບັດທາງພາຍນອກຂອງແຕ່ລະຄົນທີ່ມີ
ຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ບໍ່ສາມາດຊໍ້າກັນໄດ້ ຫຼື ຮຽນ
ແບບກັນໄດ້ ເຊັ່ນ: ການສະແກນລາຍນິ້ວມື, ການກວດເລນ
ມ່ານຕາ ເປັນຕົ້ນ.

ການປ້ອງກັນໄວຣັດ (Guarding Against Viruses)

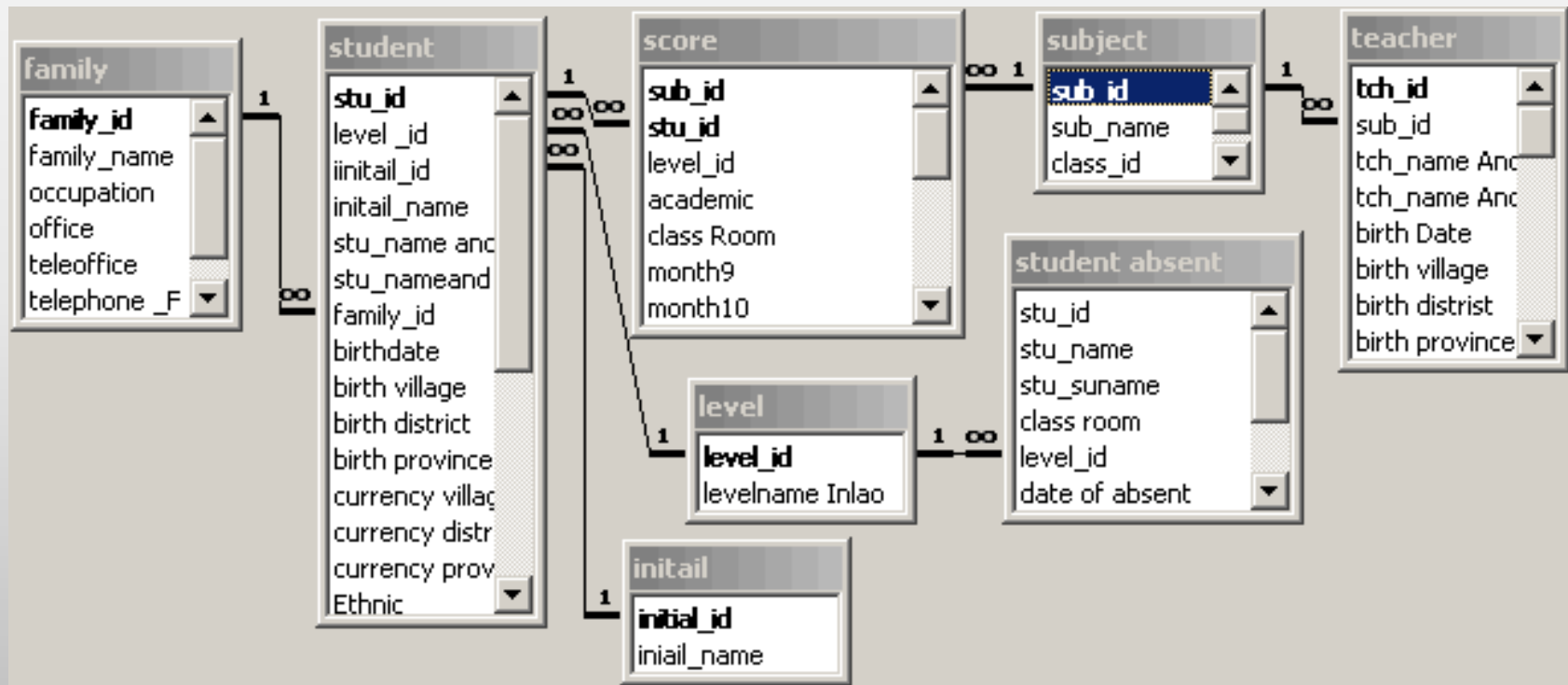
ໃນປະຈຸບັນຄອມພິວເຕີແທບທຸກເຄື່ອງຈຳເປັນຕ້ອງມີໂປຣແກຣມປ້ອງກັນ Virus ເພື່ອໃຊ້ສຳລັບການປ້ອງກັນ Virus ເຂົ້າສູ່ລະບົບ ແລະ ຍິ່ງລະບົບມີການເຊື່ອມຕໍ່ກັບ Internet ຍິ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ດ້ານຄວາມປອດໄພກ່ຽວກັບ Virus ເປັນພິເສດ ດັ່ງນັ້ນ ໂປຣແກຣມປ້ອງກັນ Virus ທີ່ໃຊ້ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການ Update ເປັນປະຈຳ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກຳຈັດ Virus ສາຍພັນໃໝ່ໄດ້.

ການອອກແບບຖານຂໍ້ມູນ

ຈຸດປະສົງຂອງການອອກແບບຖານຂໍ້ມູນກໍຄື ຈະດໍາເນີນການປ່ຽນແປງແບບຈໍາລອງທາງຕັກກະສາດ (Logic) ທີ່ໄດ້ມາຈາກການວິເຄາະມາເປັນລາຍລະອຽດທາງເຕັກນິກເພື່ອໃຊ້ສໍາລັບການຈັດເກັບຂໍ້ມູນຈິງ, ໂດຍນັກວິເຄາະລະບົບຈະຕ້ອງພັດທະນາຂໍ້ກຳນົດໃນລາຍລະອຽດຕ່າງໆຮ່ວມກັບນັກຂຽນໂປຣແກຣມ. ໂດຍຈະຕ້ອງດໍາເນີນຢູ່ສອງປະການຄື:

1. ຈະຕ້ອງປ່ຽນ Relation ຈາກແບບຈໍາລອງຂໍ້ມູນທາງຕັກກະສາດໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງການອອກແບບທາງເຕັກນິກ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍການກຳນົດຮູບແບບການຈັດເກັບຂໍ້ມູນແຕ່ລະ Attribute ແລະ ອອກແບບວິທີເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນເປັນຕົ້ນ.
2. ຈະຕ້ອງເລືອກເທັກໂນໂລຊີຈັດເກັບຂໍ້ມູນສໍາລັບຈັດເກັບຂໍ້ມູນເຊັ່ນ: ການເລືອກໃຊ້ລະບົບປະຕິບັດການ (OS), ໂປຣແກຣມຈັດການຖານຂໍ້ມູນ (DBMS) ເປັນຕົ້ນ

ຕົວຢ່າງການອອກແບບຖານຂໍ້ມູນທີ່ມີການພົວພັນກັນຂອງ ແຕ່ລະ Entity

ການອອກແບບເອົາພຸດ (Output Design)

ການອອກແບບ Output ຄວນເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການຂຽນລົງໃນແບບຟອມ (Report layout form) ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນເພື່ອໃຊ້ໃນການຕັດສິນໃຈວ່າຈະມີລາຍລະອຽດຂອງຂໍ້ມູນໃດແດ່ ໂດຍ Output ທີ່ ອອກແບບນັ້ນ ຕ້ອງກົງກັບຄວາມຕ້ອງການ (Requirements) ລວມທັງພົດຈະນານຸ ກົມຂໍ້ມູນ (Data Dictionary) ທີ່ເຮັດໃຫ້ຮູ້ເຖິງປະເພດຂອງຂໍ້ມູນ ເຮັດໃຫ້ສາມາດກຳນົດຈຳນວນຖັນ (Columns) ທີ່ຕ້ອງ ການໃຊ້ໃນລາຍງານໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ໂດຍລາຍລະອຽດທີ່ຂຽນລົງໃນແບບຟອມ ອາດຈະເປັນຂໍ້ຄວາມ ຫຼື ໃຊ້ຕົວອັກສອນ X ເພື່ອແທນຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຕົວອັກສອນ ແລະ ເລກ 9 ເພື່ອແທນຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຕົວເລກ.

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		
1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		1234567890		
INVENTORY ON HAND REPORT																						
PAGE : 000																						
ITEM NUMBER	DESCRIPTION					UNIT	STOCK CLASS	MINIMUM BALANCE	ON HAND	AMOUNT ALLOCATED	AMOUNT ON ORDER	ON BACKORDER										
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
.									
.									
(1)	(2)					(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)									
.									
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
00000000	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX					XXX	XX	000000	000000	000000	000000	000000	000000,00									
*** SUMMARY ***																						
						STOCK CLASS	VALUE ON HAND	VALUE ALLOCATED	VALUE ON ORDER	VALUE BACKORDER												
						XX	000000	000000	000000	000000												
						XX	000000	000000	000000	000000												
																	
						(4)	(11)	(12)	(13)	(14)												
																	
																	
						XX	000000	000000	000000	000000												
						XX	000000	000000	000000	000000												
						TOTAL	000000	000000	000000	000000												
						(15)	(16)	(17)	(18)													

Data Item	Type	Length
ITEM NUMBER	9	8
ITEM DISCRIPTION	X	20
UNIT	X	4
STOCK CLASS	X	2

ຊະນິດຂອງ Output (Type of Output)

Output ປະກອບດ້ວຍຮູບທີ່ນຳສະເໜີເປັນລາຍງານ ຫຼື ອາດຈະເປັນ List ຈາກ file ໂດຍກົງກໍໄດ້ ຫຼື ອາດເກີດຈາກການນຳເອົາຂໍ້ມູນໄປປະມວນ ຜົນເພື່ອສະແດງອອກເປັນລາຍງານ ສະນັ້ນ Output ຈຶ່ງໝາຍເຖິງ:

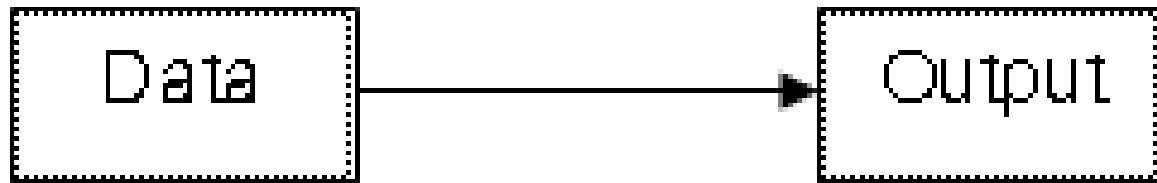
1. ລາຍງານ (Report)
2. ເອກະສານ (Document)
3. ຂໍ້ຄວາມ (Message)

ຂະບວນການຕ່າງໆເພື່ອໃຫ້ໄດ້ Output

- ການເອົາຂໍ້ມູນມາຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໂດຍກົງ
(Retrieval from a data store)
- ການນຳເອົາຂໍ້ມູນມາຜ່ານຂະບວນການປະມວນຜົນ
(Transmission from a process)
- ການຮັບຂໍ້ມູນໂດຍກົງຈາກການພິມ
(Direct from an input source)

ການເອີ້ນເອົາຂໍ້ມູນມາຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໂດຍກົງ

ການເອີ້ນເອົາຂໍ້ມູນມາຈາກແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໂດຍກົງ (Retrieval from a data store) ເປັນລາຍ ງານ ທີ່ສາມາດສະແດງ List ຫຼື ສັ່ງພິມດ້ວຍການນຳເອົາຂໍ້ມູນຈາກແຟ້ມຂໍ້ມູນນັ້ນມາພິມ ໄດ້ເລີຍ.

ຕົວຢ່າງ

ລາຍງານການປະມວນຜົນລາຍວິຊາ

CS 202 : ການວິເຄາະ ແລະ ອອກແບບລະບົບ

ລຳດັບ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ພາກວິຊາ	Grade
1	ທ້າວ ສິມຊາຍ ດວງສິມພິງ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ	B+
2	ທ້າວ ສິມສິ ດວງປະເສີດ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ	C+
3	ທ້າວ ສິມດີ ສິງາມ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ	A
4	ທ້າວ ສິມຫວັງ ດວງດີ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ	C
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.

ການນຳເອົາຂໍ້ມູນມາຜ່ານຂະບວນການປະມວນຜົນ

ການນຳເອົາຂໍ້ມູນມາຜ່ານຂະບວນການປະມວນຜົນເພື່ອໃຫ້ໄດ້ລາຍງານຕາມຄວາມຕ້ອງການ (Transmission from a process) ເຊິ່ງເປັນ Output ທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳເອົາຂໍ້ມູນຈາກແຟ້ມ ຂໍ້ມູນ ມາຜ່ານຂະບວນການປະມວນຜົນໃດໜຶ່ງ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ Output ຕາມທີ່ຕ້ອງການ.

ຕົວຢ່າງ

ລາຍງານຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ

Student's Academic Record

41112007 : ນາງ ສິມສິ ໂຊກຊ່ວຍ

ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ຄະນະວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ

ພາກວິຊາ ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ

ລະຫັດວິຊາ	ຊື່ວິຊາ	ໜ່ວຍກິດ	Grade
CS0001	ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ	3	B+
CS0002	ພາສາ C	3	C+
Cs0003	ພາສາ Java	3	A
CS0004	ຄອມພິວເຕີສະຖາປັດ	3	C
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.

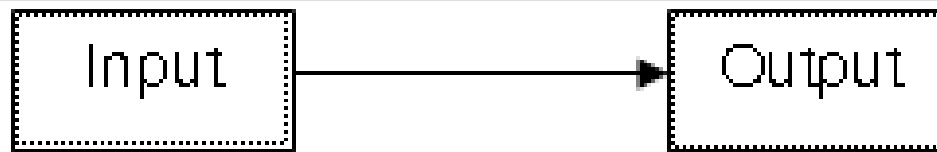
ທັງໝົດພາກຮຽນ :.....

ພາກຮຽນ 1/2006, ໜ່ວຍກິດ = 15, G.P.A = 3.16

ໜ່ວຍກິດທັງໝົດ = 22, G.P.A = 3.01

ການຮັບຂໍ້ມູນໂດຍກົງຈາກການພິມ

ການຮັບຂໍ້ມູນໂດຍກົງຈາກການພິມ (Direct from an input source) ເຊິ່ງເປັນ Output ທີ່ໄດ້ຈາກ ການພິມຂໍ້ມູນເຂົ້າໂດຍກົງ.

ຕົວຢ່າງລາຍງານທີ່ມີຄວາມສໍາພັນກັນ

ລາຍງານສະຫຼຸບຈຳນວນຜູ້ສອບຕົກໃນວິຊາຕ່າງໆ

ລະຫັດວິຊາ	ຊື່ວິຊາ	ຈຳນວນຜູ້ເສັງຕົກ
CS0001	ລະບົບຖານຂໍ້ມູນ	15
CS0002	ພາສາ C	20
CS0003	ລະບົບຄອມພິວເຕີ	10
CS0004	ພາສາ JAVA	4

ລາຍງານນັກສຶກສາເສັງຕົກໃນລາຍວິຊາ

CS 0004 : ພາສາ Java

ລຳດັບ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ມາຈາກພາກວິຊາ
1	ທ້າວ ສິມຊາຍ ດວງສົມພິງ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ
2	ທ້າວ ສິມສິ ດວງປະເສີດ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ
3	ທ້າວ ສິມດີ ສິງາມ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ
4	ທ້າວ ສິມຫວັງ ດວງດີ	ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ

ຈຸດປະສົງຂອງ Output (Output Objective)

- ເພື່ອໃຊ້ໃນການຕິດຕໍ່ຂ່າວສານລະຫວ່າງກິດຈະກຳຕ່າງໆ
- ໃຊ້ລາຍງານເຫດການຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນລະບົບ
- ສະແດງກົນໄກໃນການທຳງານ
- ເປັນການຢືນຢັນ ຫຼື ຮັບຮອງວ່າເກີດການທຳງານຈິງ

ຫຼັກການພິຈາລະນາ Output

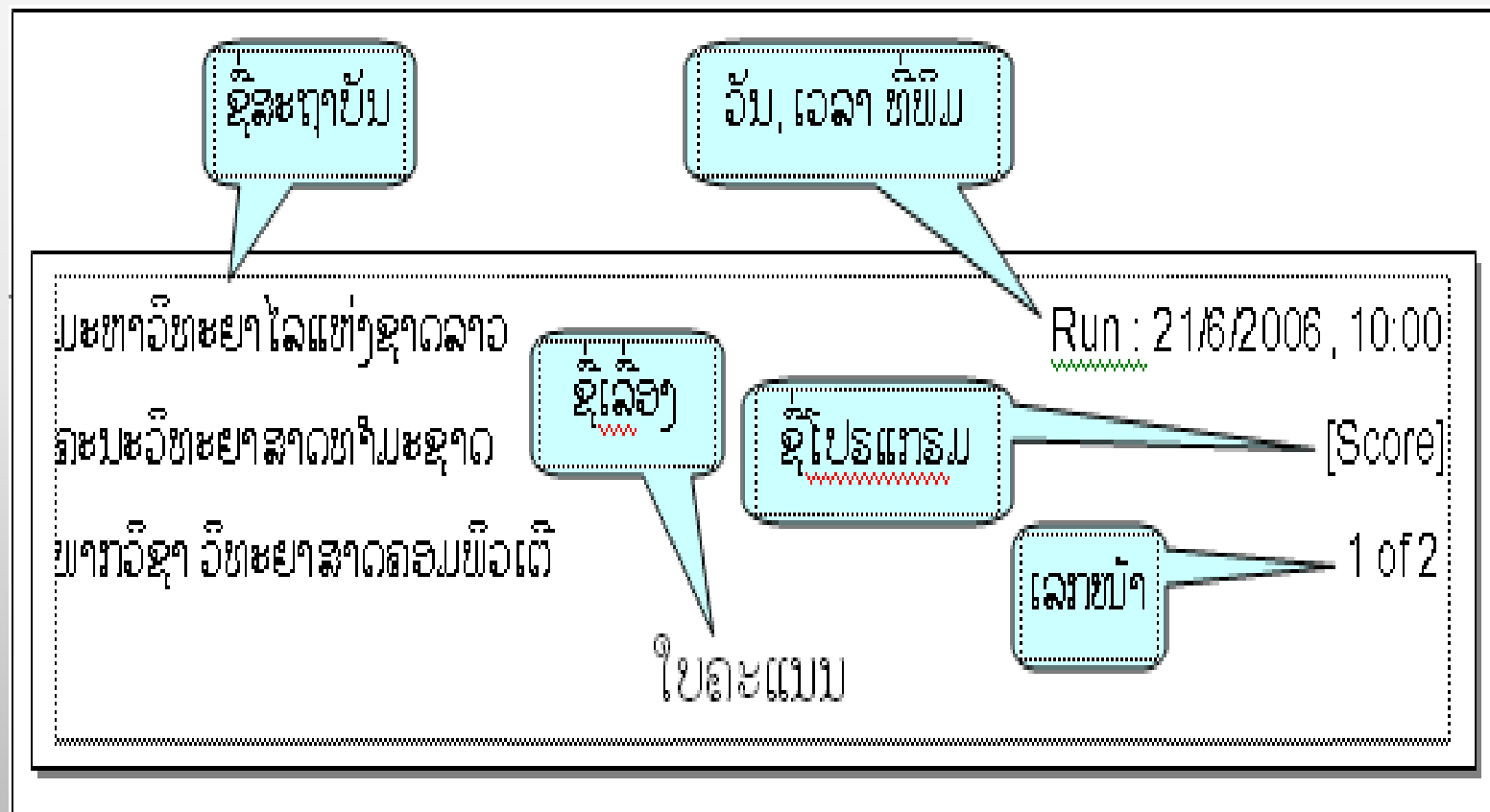
ການອອກແບບລາຍງານຄວນພິຈາລະນາເຖິງສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໃຜເປັນຜູ້ໃຊ້ລາຍງານນີ້
- ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກລາຍງານນີ້ເພື່ອເຮັດຫຍັງ
- ລາຍລະອຽດຂອງຂໍ້ມູນໃນລາຍງານຕ້ອງການລະອຽດຫຼາຍ, ໜ້ອຍ ພຽງໃດ
- ລາຍງານນີ້ມີຄວາມຕ້ອງການໃຊ້ເລື້ອຍໆບໍ່ ເຊັ່ນ : ທຸກມື້, ທຸກ ອາທິດ ຫຼື ທຸກເດືອນ
- ລາຍງານຕ້ອງການສະແດງອອກມາທາງໃດ ເຊັ່ນ: ທາງຈໍພາບ, ທາງ ເຄື່ອງພິມ

ການຈັດຮູບແບບຂອງລາຍງານ

- ສ່ວນຫົວລາຍງານ (Heading)
- ລາຍລະອຽດ (Details)
- ສະຫຼຸບ (Summaries)
- ໝາຍເຫດ (Remarks)

ສ່ວນຫົວລາຍງານ (Heading)

ສະຫຼຸບ (Summaries)

ABC Car Rent		***ລາຍງານການສ້ອມແປງລົດ***		[CARR009]
Run 21/05/2001 1:18:17		Form:01/05/1998 To :21/05/2001		Page 1
NW03 : ຈັກ 3333 ກໄພ /SUZUKI /CARBIAN / white				
Repair-No				
Date	ລາຍການ	Unit	Price	Amount
Repair-745901				
Date 30/07/1998				
	ສາຍໝາຍ Timing	1	98.0	98.0
	ລົດທຽນ	4	60	240
	ເພີ່ມເສັ້ນ	1	47.50	47.50
	ລູກປີນມີອະຍຸດທະຍາ	1	3.20	3.20
	ປອກລູກປີນຕີນເສັ້ນ	1	150	150
	ສຳອັດລູກປີນເພີ່ມເສັ້ນ	1	300	300
	ສຳອັດເພີ່ມເສັ້ນ	1	95	95
	ປາກສູນໂຊຍໂພນ	2	15	30
	ກາກະປາດເພີ່ມກາງ	1	48.0	48.0
	ກາກະປາດເພີ່ມກາງ	1	48.0	48.0
	ປາກຕີນລົດຕີນໜ້າ	1	200	200
	ສຳແລງງານ	1	1400	1400
	*Total by Repair-No *			9455
Repair-9552110				
Date 11/04/1999				
	ສາຍເບກມື	1	420	420
	SEAL ໝັ້ນເບກມື	1	105	105
	*Total by Repair-No *			10210
Repair-9662148				
Date 06/02/2000				
	SEAL ປອກເກີນປາກປອກວາວ	1	180	180
	ລູກປາກເບກ	2	25	50
	*Total by Repair-No *			230
	Grand Total			10210

ລາຍລະອຽດ

Summaries

ໝາຍເຫດ (Remarks)

ລາຍງານສະບຽນລູກຄ້າ			
ລ/ດ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ທີ່ຢູ່	ປະເພດລູກຄ້າ
1	xxxxxxxx	xxxxxxxxxx	A
2	xxxxxxxx	xxxxxxxxxx	C
3	xxxxxxxx	xxxxxxxxxx	D
4	xxxxxxxx	xxxxxxxxxx	B

ໝາຍເຫດ:

A ລູກຄ້າປະເພດດີ B ລູກຄ້າປະເພດຢ້ານກາງ

C ລູກຄ້າປະເພດປະຫວັດບໍ່ດີ D ລູກຄ້າປະເພດ Black List

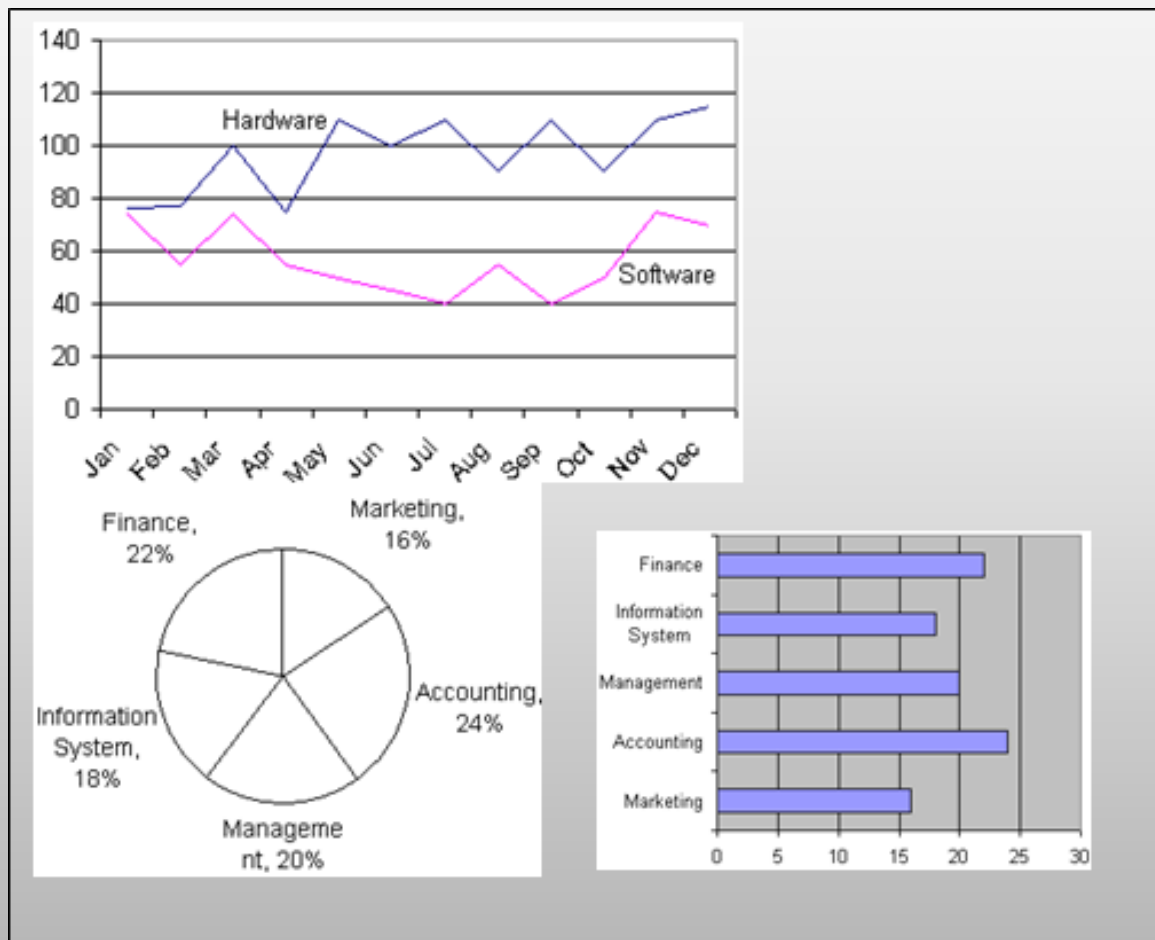
ການລາຍງານ

- ຮູບແບບຕາຕະລາງ (Tubular Format)
- ຮູບແບບເສັ້ນສະແດງ (Graph Format)
- ການໃຊ້ໄອຄອນ (Using Icon)

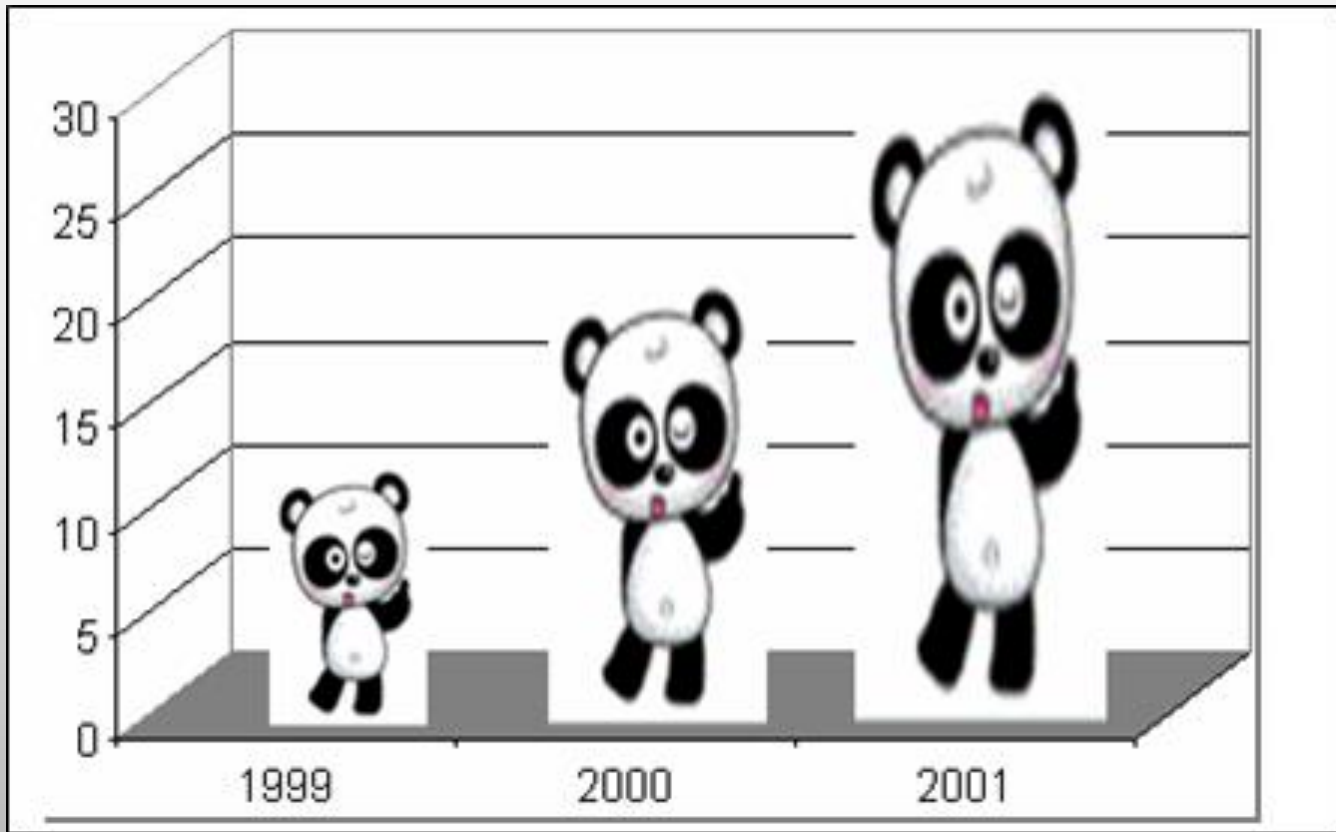
ຮູບແບບຕາຕະລາງ

31/02/2002	XYZ,inc			
Comparative Balance Sheet-Horizontal Analysis				
For Fiscal Years 2000 and 2001 (Value in millions)				
	2000	2001	Amount Deference	Percent <u>Deference</u>
Assets				
Cash	\$0.6	\$0.8	\$0.2	33.0%
Accounts Receivable	3.3	3.7	0.4	12.1%
Office Equipment	5.2	5.5	0.3	5.8%
Total Assets	9.1	10.0	0.9	9.9%
Liabilities				
Accounts Payable	1.1	1.2	0.1	9.1
Long-Term Debt	3.2	2.8	(0.4)	(12.5)
Total Liabilities	4.3	4.0	(0.3)	7.0
Capital				
Common Stock	3.0	<u>3.0</u>	0.0	<u>0.0</u>
Retained Earnings	1.8	3.0	1.2	66.7
Total Capital	4.8	6.0	1.2	25.0
Total Liabilities and Capital	9.1	10.0	0.9	9.9

ຮູບແບບເສັ້ນສະແດງ

ການໃຊ້ໄອຄອນ

ປະເພດຂອງລາຍງານ

- ລາຍງານພາຍໃນ (Internal Report)
- ລາຍງານພາຍນອກ (External Report)

ລາຍງານພາຍໃນ (Internal Report)

ແມ່ນລາຍງານຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ພາຍໃນໜ່ວຍງານ, ລາຍງານປະເພດນີ້ຈະເນັ້ນເຖິງຂໍ້ມູນຕາມຄວາມ ຕ້ອງການຫຼາຍທີ່ສຸດບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງສວຍງາມ, ແຕ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ຂ່າວສານຂໍ້ມູນຖືກ ແລະ ຄົບ ຖ້ວນ. ດັ່ງນັ້ນການພິມລາຍງານປະເພດນີ້ມັກໃຊ້ເຈ້ຍຕໍ່ເນື່ອງ ຫຼື ເຈ້ຍຂາວ A4 ທີ່ບໍ່ມີແບບຟອມໃດໆ ໃນເຈ້ຍ ແລະ ສາມາດພິມລາຍງານໃດໆກໍໄດ້ ເພາະບໍ່ມີຂໍ້ຈຳກັດໃດໆ ນອກນັ້ນຍັງຊ່ວຍປະຢັດຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍໄດ້ອີກ.

ປະເພດຂອງລາຍງານພາຍໃນ

- ລາຍງານສະແດງລາຍລະອຽດ (Detailed Reports)
- ລາຍງານສະແດງປະຫວັດຂໍ້ມູນ (Historical Reports)
- ລາຍງານສະຫຼຸບຜົນຂໍ້ມູນ (Summary Reports)
- ລາຍງານຂໍ້ຍົກເວັ້ນ ຫຼື ກໍລະນີພິເສດ (Exception Reports)

ລາຍງານພາຍນອກ (External Report)

ຄືລາຍງານທີ່ໃຊ້ກັບບຸກຄົນ ຫຼືໜ່ວຍງານຂ້າງນອກ ຫຼື ອາດຈະໃຊ້ກັບໜ່ວຍງານຕ່າງໆພາຍໃນ ກໍໄດ້ແຕ່ຈຸດປະສົງຫຼັກຄື ຮູບແບບລາຍງານພາຍນອກນີ້ຈຳເປັນຕ້ອງມີຮູບແບບທີ່ສວຍງາມມີຄວາມເປັນສາກົນ ເພາະຈະສະແດງເຖິງເອກະລັກຂອງອົງກອນ ເຊັ່ນ: ໃບບິນຮັບເງິນ, ໃບສົ່ງເຄື່ອງ, ໃບລາຍ ງານຜົນການດຳເນີນງານປະຈຳປີ, ເຊິ່ງອາດຈະມີ Copy ຫຼາຍແຜ່ນ ໂດຍມັກໃຊ້ເຈ້ຍທີ່ມີກາກບອນ ໃນຕົວ ໂດຍແຜ່ນ Copy ຈະເກັບໄວ້ທີ່ອົງກອນ, ສ່ວນໃບແທ້ຈະສົ່ງໃຫ້ລູກຄ້າ, ຂໍ້ມູນທີ່ສະແດງໃນລາຍງານຕ້ອງເປັນສາກົນ ແລະ ຄົບຖ້ວນ ໂດຍສະເພາະລາຍງານທີ່ໃຊ້ຕິດຕໍ່ທາງລາຊະ ການ ເຊິ່ງຕ້ອງມີລາຍລະອຽດຕ່າງໆຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມທີ່ໜ່ວຍງານລາຊະການກຳນົດໄວ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ການອອກແບບລາຍງານທາງຈໍພາບ

ການຕິດຕໍ່ລະບົບງານລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ກັບລະບົບຈະເປັນລັກສະນະການ
ໂຕ້ຕອບ ໂດຍມີການ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັນທັງສ່ວນ Input ແລະ
Output, ຜູ້ໃຊ້ລະບົບເປັນຜູ້ທີ່ປ້ອນຂໍ້ມູນໃຫ້ກັບລະບົບ ເມື່ອ
ຄອມພິວເຕີໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນເຂົ້າໄປກໍຈະປະມວນຜົນເປັນ Output ໃຫ້
ກັບຜູ້ໃຊ້ລະບົບ ໂດຍທີ່ Output ປະກົດອອກມາອາດຈະເປັນ
Input ຂອງຜູ້ໃຊ້ວຽກ ເພື່ອດໍາເນີນການຮັບຂໍ້ມູນຕໍ່ ຫຼື ອາດຈະ
ປະມວນຜົນ ອີກຕື່ມກໍເປັນໄດ້.

Thank you

Q and A